Thesis Title Commoditization of Culture and Tourism Development in an Ethnic Community: A Case Study of the Long-Necked Kayan (Padaung) in Mae Hong Son Province

Author Mr. Phone Myint Oo

Degree Master of Arts (Sustainable Development)

Thesis Advisory Committee

Dr. Chayan Vaddhanaphuti Advisor

Dr. Wasan Panyagaew Co-advisor

ABSTRACT

This study will investigate and analyze the popularity of ethnic tourism among the Padaung ('Long-Necked') ethnic group in Mae Hong Son Province in northern Thailand; the self-esteem of and contradictions faced by the migrant Padaung within their cultural practices, the commoditization of their cultural identity and its impacts on their ethnicity and communities. It will explore the history of the Padaung's migration - the dynamics of their movements and resettlement along the Thai-Myanmar border over a period of two decades. The study looks at the tourists, the Padaung as objects of the tourism and the middlemen (local authorities and business people) as actors, and examines their interactions and negotiations, as well as the mechanisms of control used by those in power. As for the first actor, the study will analyze the attitudes of the tourists; whether or not to gaze at the exotic tribal people – who are often seen merely as photographic objects and as part of a human zoo. In terms of the Paduang themselves, the study investigates how the mothers and daughters have come to be gazed upon as part of the tourism process, what their feelings are at being gazed at and their interaction with the various outsiders they encounter. For the third set of actors, the middlemen, this research analyzes the human trafficking of the Padaung that takes place for the purpose of tribal shows, and examines the mechanisms of control used by the Thai authorities. My research found

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

that NGOs and religious organizations also play an important role, and so I take account of them as the fourth actor within the process.

There were originally three Long-necked Padaung villages in Mae Hong Son Province, but in 2007 the authorities merged all these villages into one single location near a place called Huay Pu Keng. However, the project was not successful and the tight controls imposed upon the Padaung by the local authorities and business groups have since pushed some of them to become willing victims of human trafficking.

This study has found that though the brass-ring wearing proportion of the Padaung population was increasing up to a decade ago, some of these people have since begun taking off their rings. Views about whether to wear the rings or not vary among the older and younger generations of Padaung, and this differentiation comes first from the previous migration experiences of the older generation – who think it is relatively acceptable to be tourism objects in Thailand, and the younger generation - whose views have been changed by education and outside influences – and who see the rings as a form of control. Cultural values and meanings are now changing. The Thai authorities argue that the Padaung prefer to live in Thailand for economic reasons, rather than face the politically unstable situation in Myanmar, and they use various mechanisms of control in the name of "cultural preservation". Although business people control the so-called villages, they do not provide a regular salary or food supply to the Padaung, especially in the off-season. The Padaung have thus started to find ways to break the tourism trap, taking off their neck rings and applying for resettlement abroad.

The representations of Padaung identity, the meanings and values of their culture, plus the views of the younger generation are being changed by the ethnic tourism process. Their situation is forcing the Padaung to choose whether they should maintain the ring-wearing practice for its legend-based sacred meaning, or whether wearing the rings simply continues the exploitation of their cultural values for commercial gain. Thai authorities' control of the cultural preservation process has actually initiated the process of cultural destruction. It is therefore time to consider other ways to maintain their exotic culture – such as giving them basic rights and providing education for the children; encouraging them to explore their other traditional practices such as weaving rather than emphasizing only their elongated

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

necks, plus allowing them to participate in the management of their own community. Nowadays, ethnic cultures around the world are changing, so it is very important for the Padaung to be able to maintain their own values and culture on their own terms.

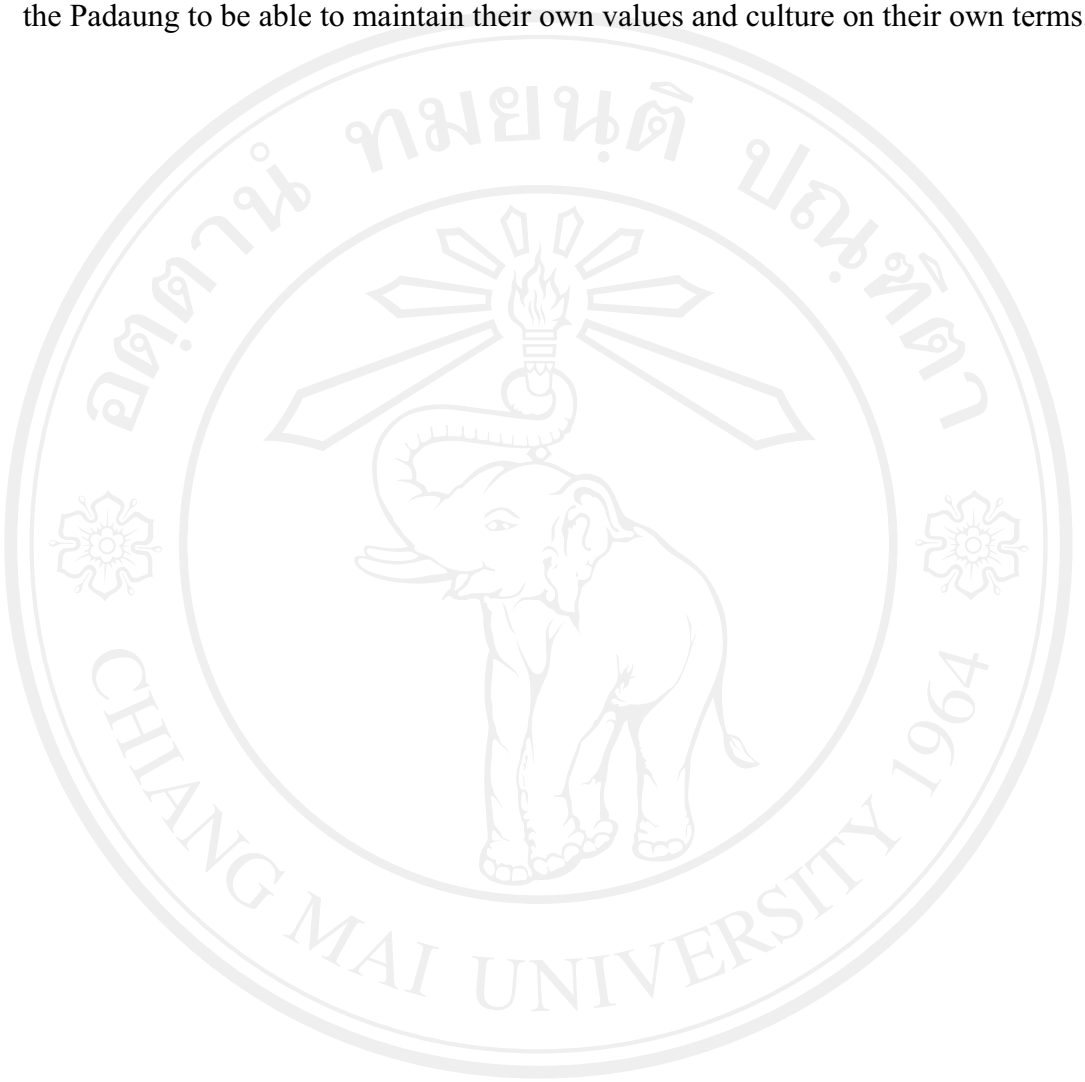

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การแปลงวัฒนธรรมให้เป็นสินค้าและการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ชาติพันธุ์: กรณีศึกษากะเหรี่ยงคอยาว (ปะด่อง) ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นาย โฟน มิ้น อู

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาอย่างยั่งยืน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร. ชยันต์ วรรธนะภูติ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ดร.วสันต์ ปัญญาแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาและวิเคราะห์การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธ์ที่กำลังได้รับความนิยมในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยพิจารณาเรื่องการเคารพในศักดิ์ของตนเองและสภาพความขัดแย้งของชาวปะด่องอพยพในกระบวนการปฏิบัติการทางวัฒนธรรม ความเชื่อมโยงของการทำให้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมกลายเป็นสินค้า และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่ออัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์และชุมชน งานนี้สำรวจประวัติศาสตร์การอพยพของชาวปะด่อง พลวัตรของการเคลื่อนย้ายและการย้ายถิ่นฐานในพื้นที่ชายแดนไทย-เมียนมาร์ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยว คนที่ถูกท่องเที่ยว (ชาวปะด่อง) (touree) และคนกลาง (เจ้าหน้าที่ในท้องที่และนักธุรกิจ) ในที่ฐานะที่เป็น “ผู้กระทำการ” ตลอดจนตรวจสอบปฏิสัมพันธ์ การต่อรอง และกลไกในการควบคุมของผู้กระทำการเหล่านี้ สำหรับผู้กระทำการกลุ่มแรก งานนี้ได้ศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวว่าต้องการเข้ามาชมกลุ่มชนเผ่าที่แปลก-คล้ายการดูวัตถุเพื่อถ่ายภาพหรือสวนสัตว์มนุษย์ สำหรับผู้กระทำการกลุ่มที่สองนั้น ต้องการศึกษาว่าการที่ผู้หญิงปะด่องที่เป็นแม่และลูกสาวได้กลายเป็นผู้ถูกดูในกระบวนการการท่องเที่ยวนั้น พวกเขาในฐานะที่เป็นปะด่องคอยาวรู้สึกอย่างไรและมีปฏิสัมพันธ์กับคนนอกชุมชนอย่างไร คนกลางซึ่งเป็นกลุ่มผู้กระทำการกลุ่มที่สาม อยู่ในสถานะที่งานศึกษานี้มองว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการค้ามนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำชาวปะด่องไปนำเสนอความเป็นชนเผ่า ขณะเดียวกัน ได้ศึกษาถึงกลไกของการควบคุมของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งงานศึกษาพบว่าองค์กรพัฒนาเอกชนและองค์การด้านศาสนาได้แสดงบทบาทสำคัญต่อเรื่องนี้ ซึ่งถือเป็นผู้กระทำการกลุ่มที่สี่ในกระบวนการและปฏิสัมพันธ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีหมู่บ้านปะด่องคอยาว 3 หมู่บ้าน ในปี 2550 เจ้าหน้าที่พยายามที่จะรวบรวมให้หมู่บ้านทั้งหมดไปอยู่พื้นที่เดียวกันใกล้กับห้วยปูเกง แต่โครงการดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จ แต่กระนั้น ชาวปะด่องยังคงเป็นเหยื่อในขบวนการค้ามนุษย์ ทำให้เจ้าหน้าที่รัฐเพิ่มการควบคุมอย่างเข้มงวดท่ามกลางสถานการณ์ที่นักธุรกิจได้กระทำกับคนปะด่องที่ยอมเป็นส่วนหนึ่งของการค้ามนุษย์อย่างเต็มใจ

งานศึกษานี้ยังพบว่า ประชากรที่ใส่ห่วงทองเหลืองนั้นเพิ่มขึ้นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา แต่ปัจจุบันมีคนถอดห่วงมากขึ้น สถานการณ์นี้เกิดจากความเห็นที่เปลี่ยนแปลงระหว่างคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ โดยได้สร้างความแตกต่างให้เกิดขึ้นเนื่องจากประสบการณ์การย้ายถิ่นฐานของคนรุ่นเก่าที่กลายมาเป็นคนจัดการการท่องเที่ยวในประเทศไทย ขณะที่คนรุ่นใหม่ (ซึ่งเริ่มเปลี่ยนทัศนคติอันเนื่องมาจากการศึกษา) มองว่าการใส่ห่วงทองเหลืองคือการถูกควบคุมด้วยวัตถุ คุณค่าทางวัฒนธรรมและความหมายได้เปลี่ยนแปลงไป เจ้าหน้าที่รัฐไทยพยายามเสนอว่าคนปะด่องต้องการที่จะอยู่ในประเทศไทยเนื่องจากเหตุผลทางเศรษฐกิจมากกว่าสถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่ปลอดภัยในประเทศเมียนมาร์ และใช้ตรงนี้เป็นกลไกในการควบคุมในรูปแบบที่เรียกว่า “การอนุรักษ์ทางวัฒนธรรม” แม้ว่านักธุรกิจจะควบคุมพื้นที่ที่อาจเรียกได้ว่าเป็น “หมู่บ้าน” แต่พวกเขาไม่ได้ให้เงินเดือนหรืออาหารแก่ชาวบ้านเป็นประจำ โดยเฉพาะในฤดูกาลการท่องเที่ยว ชาวปะด่องจึงเริ่มหาทางที่จะทำลายกับดักการท่องเที่ยวตรงนี้ด้วยการถอดห่วงทองเหลือง และสมัครไปอยู่ประเทศที่สามซึ่งกลายเป็นหนทางหนึ่งของพวกเขา

ภาพแสดงแทนของอัตลักษณ์ปะด่อง ความหมายและคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ต่างกันของคนต่างรุ่นได้เปลี่ยนกระบวนการการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ สถานการณ์ต่างๆเหล่านี้ได้บังคับให้คนปะด่องเลือกว่าจะรักษาแบบแผนตรงนี้เพื่อให้เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือตำนาน หรือจะทำลายคุณค่าทางวัฒนธรรมเพื่อที่จะดึงความสนใจของนักนักท่องเที่ยวและเอาผลประโยชน์ทางการธุรกิจ การควบคุมของเจ้าหน้าที่รัฐไทยเพื่อการดำรงวัฒนธรรมเริ่มที่จะกลายเป็นการทำลายวัฒนธรรม ซึ่งทำให้รัฐไทยเริ่มพิจารณาหาแนวทางในการรักษาวัฒนธรรมแปลกนี้เอาไว้ เช่น การให้สิทธิเบื้องต้นการศึกษาที่ได้รับการรับรองทางกฎหมายแก่เด็ก สนับสนุนให้รักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมอื่นๆ เช่น การทอผ้าแทนคอยาวชะลูดเพียงอย่างเดียว ตลอดจนอนุญาตให้คนปะด่องเข้าร่วมในการจัดการชุมชนด้วยตนเอง ทุกวันนี้ วัฒนธรรมชาติพันธุ์ทั่วโลกกำลังเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การตระหนักถึงคุณค่าและวัฒนธรรมที่มีความหมายของคนปะด่องจึงมีความสำคัญเพื่อที่จะรักษาวัฒนธรรมของตนเองต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved